

V soboto ob 16. uri bo otvoritev III. okrajne gospodarske razstave v Ptuj

Jutri, v soboto, 4. septembra t. l., ob 16. uri bo slovesna otvoritev III. ptujske okrajne gospodarske razstave v prostorih Mladice in na njenem dvorišču. Na to slovesnost je Ptuj dobro pripravljen. Mesto je polno zastav, plakatov in drugih vidnih znamenj, ki smo jih vajeni ob tradicionalnih ptujskih razstavah. Čeprav je prvi mimo in čeprav je veliko delovnih ljudi prejelo plače, in trgovinam ni prevelikega navala kot običajno ob prvem, ker vsakdo hrani denarce za razstavne dni, ko bo na razpolago vse, kar bo poželelo oko. Težko bo najti mešča ali okolišana, ki ga ne bi privabila na razstavo vabljiva agitacija in propaganda. Razstavni odbor se je nadejal razveselili sporočila, da je Direkcija železnice odobrila na vseh po-

vanja, žrtve in uspehov razstavnega odbora in delovnih kolektivov, ki so se potrudili prikazati veliko razliko od tega, kar je bilo pred tremi leti in kar je sedaj, zlasti pa izboljšanje kvalitete naših izdelkov ter odbire sortimentov, ki nedvomno v celoti odgovarjajo našim današnjim potrebam.

Po vseh pripravah sodeč bodo v vseh razstavnih paviljonih zastopniki raznih podjetij, obratov in delavnic, ki bodo lahko ogledovalcem pojasnjevali posebnosti izdelave posameznih izdelkov, izbor materiala in ostalo. Obiskovalci razstav se danes več ne zadovoljujejo samo z ogledom predmetov in z

bora, od odbornikov ali razstavljalcev samih, saj so vsi skrivali tiho željo, zbrati za razstavo vse najlepše in najboljše in o vsem molčati vse do otvoritve, ko si bodo gostje lahko vse sami ogledali in tudi ocenili, da jim je bilo res vse po volji in okusu. Presenetiti je bila tiha želja vseh in ta se jim bo prav gotovo tudi izpolnila.

Vsem gostom in obiskovalcem razstave ključemo »DOBRODOŠLICO« in jim želimo ob ogledu razstavnih prostorov kot ob državljanu na veseljem in zabavnem prostoru prav mnogo zabave in prijetnih srečanj s prijatelji in znanci. VJ.

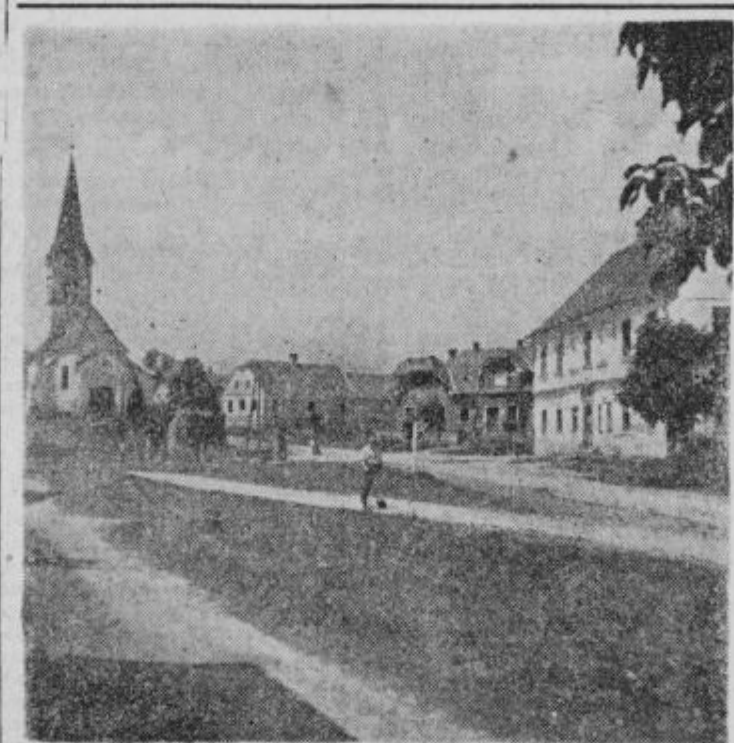
Predsednik Turčije Dželal Bayar v Jugoslaviji

Reka, 1. sept. Na obali Jugoslovanske mornarice in na reških ulicah se je zbralo večer nad 30.000 ljudi, med njimi tudi prebivalstvo Opatije, Kraljevice, Crikvenice in okoliških krajev.

Ko se je jahta »Savarone« približala reškemu pristanišču, so obalne baterije pozdravile predsednika republike Turčije Dželal Bayarja z 21 častnimi streli. S turških ladij so odgovorili s pomorskim pozdravom. Jahta »Savarone« in rušilci turške in jugoslovanske vojske mornarice, ki jo spremljajo, so se nato zadržali kake pol milje pred reškim pristaniščem.

Med pristajanjem ladje so na nabrežje »1. maja« prispele visoki državni funkcionarji s predsednikom Zveznega izvršnega sveta Rodoljubom Čolakovićem na čelu, kakor tudi predstavniki turškega veleposlaništva v Beogradu. V motorni čoln jugoslovanske vojske mornarice je stopil zatem turški veleposlanik v Beogradu dr. Agah Axel in se odpeljal do jahte »Savarone«, za njim pa se je odpeljal do jahte še komandant jugoslov. vojske mornarice viceadmiral Mate Jerković, ki je pozdravil visokega gosta.

Nato so prišli na jahto »Savarone« visoki jugoslov. funkcionarji, med njimi Rodoljub Čolaković, ki je v imenu predsednika republike Josipa Broza-Tita želel predsedniku zaveznice Turčije Dželal Bayarju in njegovemu spremstvu dobrodošlico. Ob tej priložnosti so predstavili prisotne funkcionarje, nato pa je pred. dr. Dželal Bayar predstavil Rodoljuba Čolakovića in drugim članom svojega spremstva.

Trg Središče ob Dravi

Za odvoz premoga je potrebna rudniku Šega boljša cesta

Uprava rudnika Šega si resno prizadeva, da bi prišlo čimprej do ureditve ceste do rudnika Šega, ker bi to pomenilo olajšanje transporta nakopane in prodane visokokvalitetnega premoga iz tega rudnika. Ob sedanjem stanju ceste in globokih razvoženih jarkih je odvažanje nakopane premoga oteženo, ker prihaja pri prevažanju tovarov do težjih okvar avtomobilov in traktorjev. Uprava rudnika je pripravljena prispevati k stroškom za ureditev te ceste in za zgraditev mostiča primeren znesek. Delo bi bilo olajšano glede na bližnji kamnolom s kvalitetnim materialom. Zanj bi bilo potrebno sedaj najeti nekaj priložitostnih delavcev, ki bi rade volje opravili težko delo v kamnolomu, zlasti če se upošteva, da bi lahko po urejeni cesti izvažali tudi gramoz za ceste, kar bi pomenilo zaposlitev za nekaj ljudi, na drugi strani pa zmanjšanje stroškov za cestno upravo. Ureditev te ceste bi koristila tudi izpeljavi ceste Šega—Boč proti Rogasli Slatini. Vse okoliščine govornijo, da bi bilo koristno to delo opraviti še jeseni pred nalivi, blatom in ostalimi težavami.

Kmetovalci lahko pričakujejo v prihodnjem letu davčne olajšave

Ali bodo kmetovalci poznali višino davka na začetku ali morda šele proti koncu leta, ni eno in isto. Nasprotno. Za kmetovalca je zelo važno, da je seznanjen s svojo davčno obveznostjo že v začetku leta. Edino tako lahko pravočasno predvidi, kaj in koliko naj bi pridelal v letu, in ne samo to. Za kmete je vsekakor še bolj važno, da bodo višino davka določili v skladu z dejanskimi naravnimi in gospodarskimi možnostmi njegove posesti, ne pa na oko.

To sta dve v resnici važni nalogi, na katerih dejansko pretežno tudi stoji novi davčni sistem.

VZPODBUDA ZA VEČJE DONOSE

Ena izmed glavnih težav plana za prihodnje leto se glasi, da je treba povečati donose z uveljavljanjem sodobnih agrotehničnih in zootehničnih ukrepov. Druga teza se glasi, da je treba čimbolj spodbuditi gospodarsko zainteresiranost proizvajalcev glede večjega prizadevanja, da bi izboljšali kmetijstvo. Novi davčni sistem povezuje obe tezi, saj teži za tem, da bi kmetijske proizvajalce čimbolj vzpodbudil k takšnemu delu.

V prihodnje dohodkov od in-

dustrijskih kultur ali sočivja ne bodo obdavčevali posebej. Novi davčni sistem predvideva, da bodo obračunali kmetovalci dohodek od celotnega polještva, in sicer na podlagi donosa žita. Podobno je tudi v živinoreji, kajti tudi tu ne bodo dohodkov, na pr. od čebelarstva, perutninarstva in podobno obračunavali posebej pri ugotavljanju dohodkov — seveda če ne gre za glavni poklic. Vse to dejansko spodbuja kmetovalca, da izboljšuje proizvodnjo.

Ni dvoma, da obdavčenje dohodkov po katastru prav tako znatno vpliva na kmetijske proizvajalce v smeri melioracij, gojenja sadovnjakov, vinogradov in pogozdovanja manj plodne zemlje. To se da sklepati po rezultatih, ki so bili že doslej doseženi v tem oziru.

VELIKE OLAJŠAVE

V novem načinu obdavčevanja so predvidene tudi znatne olajšave za kmetovalce, in sicer ne samo v primeru elementarnih neugod kot letos. Veliko bolj zanimive so tiste olajšave, ki so trajnejše narave. Meliorirana zemljišča so n. pr. oproščena za 15 let davka, novi vinogradi z domačo trto za 4 do 20 let, novi sadovnjaki za 8, oljčni nasadi pa tudi do 20 let. Vendar bi utegnili v prihodnjem letu davčne olajšave celo razširiti. V osnutku plana je tudi ta predlog. Tako bi kmetovalci, ki globoko zorjejo zemljo na jesen za spomladanske kulture, plačali samo 50 odstotkov

osnovnega davka. Ni izključeno, da bi takšne olajšave utegnili dati tudi za druga podobna dela, nedvomno pa je, da bo država v prihodnjem letu čedalje bolj težila za tem, da podpre tiste kmetovalce, ki izboljšujejo svoja posestva.

DA BI NE BILO IZKORIŠČANJA

V osnutku družbenega plana je predvideno povečanje kmetijske proizvodnje skoroda v vseh panogah, kakor tudi znatno večja pomoč kmetovalcem s kreditnimi in drugimi sredstvi. Sprito tega je pričakovati tudi večje dohodke na vasi in s tem večjo kupno moč kmetovalcev.

Zato bi lahko razumljivo tudi celoten davek povečali v istem sorazmerju, v katerem se povečuje dobiček iz kmetijstva. Zato je v osnutku plana predlagano, naj bi davek individualnih kmetov v celoti zvišali — osnovnega davka pa ne bi bilo treba spreminjati, medtem ko bi dopolnilni davek vendarle morali zvišati.

Kmetije, ki uporabljajo tujo delovno silo, so bile tudi doslej obdavčene. To prakso bodo nadaljevali tudi prihodnje leto. Tako bo zmanjšana možnost izkoriščanja.

Od nedavna uveljavljajo pri nas novi davčni sistem, toda le v manjšem številu okrajev. Zdaj se pripravljajo na uveljavljanje tega sistema v vseh krajih in tako lahko za trdno pričakujemo, da bo do konca leta uveden v vse državi.

P. B.

Volivce zelo zanimajo svetovni dogodki in vsakodnevna vprašanja

V nedeljo, 29. avgusta t. l., in prejšnje dni je bilo v ptujskem okraju sedemnajst zborov volivcev v vaseh Dravskega polja, ki so se jih udeležili republiški poslanci in okrajni funkcionarji oblasti. Udeležba je bila dokaj zadovoljiva. Veliko zanimanja so pokazali volivci za sporazum glede Trsta, ki se pripravljajo za velik pomen balkanske zveze, za odnose med Jugoslavijo in SZ, pa tudi za veliko politično zborovanje na Ostrožnem. Kot zadnja točka je bil na zborih razgovor o davkih. Ljudem so na nekaj konkretnih primerih prikazali razliko v odmeri davka po katastru, ki nastaja ravno glede na bonitetno zemljo ne pa več toliko na površino kot prej. Razumljivo je, da je zemlja v različ-

nih predelih različno klasificirana. Kolikor pa gre za različno klasifikacijo na istem področju, je stvar preverjanja nekaterih primerov.

Volivce je na zborih popolnoma zadovoljila vest, da so formirane posebne komisije, ki bodo delale po občinah in bodo na kraju samem spravljale v sklad dejansko stanje s podatki katastra in tako tudi odpravljale nekatere napake, ki so doslej spravljale kmetovalce v nevoljo. V ostalih krajih bodo zbori volivcev prihodnjič. Poletna dela so v večjem opravljeni in sedaj se zopet kmetovalci laže in raje udeležujejo zborov, saj jih zelo zanima, kaj vse se odigrava v svetu in kaj se je odigralo na svetovnem področju v času obilice kmetijskih del.

Tako je bilo ob II. razstavi

gah v državi 25% popusta, ki bo vezan na izpolnitev obrazca K13 in na potrditev na razstavnem prostoru. V zvezi s tem vprašanjem je bilo nekaj časa dokaj nevolje. Popust na železnici je še vedno pomenil ugodnost, ki so se je ob podobnih priložnostih ljudje radi posluževali. Z depešo je bilo rešeno tudi to vprašanje.

Ob otvoritvi bomo videli v Ptuj vsaj nekaj od 500 povabljenih najvidnejših osebnosti naše republike in vse vidilne osebnosti in mnogo delovnih ljudi iz okraja, ki bodo v soboto popoldne in lahko celo noč do nedelje zjutraj prvi gostje in prvi ocenjevalci truda, prizade-

menih firm, temveč hočejo vedeti več kot povedo razstavljeni predmeti sami.

Priprave so zahtevale več milijonov investicij, ki pa niso bili zaman žrtvovani. To se vidi po vsej ureditvi razstavnih prostorov v zgradbi kot na dvorišču. Mladima arhitektoma je uspelo s ptujsko razstavo uresničiti vrsto novih zamisli razstavnega odbora in njiju samih ter vnesti nekaj najsodobnejšega okusa v zunanji videz razstave. Oko natančnega ogledovalca bo gotovo našlo vsako novost in posebnost.

Razumljivo je, da je bilo težko dobiti podrobne podatke od predsednika razstavnega od-

Raj boste v deli na Ostrožnem in spotoma na Ostrožno?

Na Ostrožnem se bodo zopet zbrali Tomšičevci, Sladovolci, borci Kozjanskega in Lackovega odreda, Sercerjeve brigade in drugih enot. Zbrali se bodo tudi izseljenci, ki se jih že tudi veliko število pripravlja na Ostrožno.

Na zborovanje 19. septembra bodo prišle partizanske patrulje iz vseh strani Stajerske, ki bodo spotoma obiskale družine borcev in jih ponekod tudi obdarile. Pred tribuno, na kateri bo tovariš Tito, bodo postrojeni preživeli borci Peberskega bataljona, Druge grupe odredov, Stajerske divizije, Zidanske, Tomšičeve brigade in ostalih enot.

Na velikem zbornem prostoru se bodo zbrali sto tisoči Slovencev in gostov iz bratskih republik kar bo opozorilo vsem skrivnim sovražnikom doma in v svetu na njihovo bedno in zgrešeno nazoranje, da na Stajerskem ni Slovencev, ki so ga poskušali uveljavljati z najpodlejšimi zločini, da bi zbrisali slovensko ljudstvo s sveta in da bi napravili Stajersko za najbolj čisto nemško deželo.

Na Ostrožnem bomo pokazali z velikim političnim zborovanjem tega dela Slovenije vsem, ki se jim še skomina po naši zemlji, da smo borbena ljudstvo, ki čeni in čuva s krvjo priporjeno svobodo.

— Bogato okrašeno Celje, ki bo v zastavah in cvetju, pol-

no slavlolokov in mlajev. Okrašen sama bo pripravljena po posebnih načrtih.

— Več razstav v Celju, ki jih pripravljajo razna društva. Razstavo pripravljajo tudi filatelisti, fotoamaterji, edince JLA in drugi. Razstave bodo odprte od 17. septembra dopoldne.

— Informacijske pisarne na Ostrožnem bodo pomagale udeležencem v vseh vprašanjih. 6 informacijskih pisarn bo na vseh dohodnih cestah na Ostrožno.

— Po večjih celjskih izložbah bodo razstavljene slike iz NOB, ki so jih zbrale organizacije ZB NOV Celje, Maribor, Ptuj, Slovenj Gradec, Trbovlje in Krško.

— V soboto 18. 9. bo ob 18. uri v Mestnem parku promenadni koncert, ob 20. uri pa na obnovenem Kocenovem trgu gledališka predstava »Pod svobodnim soncem«. V soboto zvečer okrog 20.30 bo velik ognjemet na Ostrožnem.

— V nedeljo 19. 9. bo ob 16. uri velik letalski miting v Levcu.

— V 19 občinskih paviljonih v Celju in v številnih paviljonih v Ostrožnem bodo na razpolago vsakovrstne jestvine in pijače. Ob gašenju žele bo mogoče kupiti za 30 din spominski kozarec, izdelek steklarne v Hrastniku.

— Ves program prireditve na Ostrožnem bo razviden iz vodiča, ki bo pripravljen in bo na prodaj na nizki ceni.

Za obisk III. okra ne

gospodarske razstave v Ptuj

od 4 do 19 septembra 25% popusta na železnici iz vseh krajev naše države

Dijaki, nekaj za vas!

Meseca junija t. l. je potrdil Svet za prosveto in kulturo LRS nov Pravilnik o dolžnostih in pravicah učencev srednjih splošno izobraževalnih in strokovnih šol. Novi pravilnik odlikuje vzgojna širina, ki odgo-varja stopnji družbene zavesti naše mladine in ki jo zahteva nadaljnja demokratizacija našega šolstva. V njem ni več zastarelih togih predpisov in prepovedi, ki ne prepričujejo, marveč le zavajajo k zunanji — formalni disciplini. Posredno nakazuje pravilnik naloge in socialistične vzgojne metode tudi vzgojiteljem. Zahteva po najtesnejšem sodelovanju šolskega prosvetnega kadra s starši in organizacijami kaže na odločen odklon vsakršnega birokratskega reševanja vzgojnih vprašanj.

Navedli bomo le najznačilnejše člene pravilnika v izvlečku. Prvi člen navaja osnovne naloge dijakov gimnazije: »Dijaki si morajo prizadevati, da bodo postali izobraženi in kulturni ljudje, borci za graditev socializma in za utrjevanje moči FLRJ. Goje naj ljubezen do domovine, ljudstva in svobode. Utrjujejo naj bratstvo in enotnost naših narodov. Z marljivim in predanim delom naj se pripravljajo za službo domovini in ljudstvu.«

Vedenje dijakov v šoli in zunaj nje bodi spodobno, v skladu s tovariško. Pozdravljanje učiteljev, znancev in dijakov med seboj je izraz vladnosti in tovarišstva. Učenci morajo biti čisti in dostojno oblečeni. Razumljivo je, da morajo preprečevati šola, dom in organizacije z vzgojnim delom pojave popivanja, igranje za denar in kajenje.

Dijaki smejo tudi po »hori legalis« obiskovati kulturne prireditve, ki so samo zvečer (nižješolci le v spremstvu staršev ali namestnikov). Kdo sme obiskovati plesne vaje v šoli, določa profsorski zbor, o obiskih učencev drugih plesnih prireditvah pa odloča ravnatelj.

Obiskovanje pouka. Pravilnik zahteva reden in pravočasen obisk pouka. Izostanek od ure dovoljuje predmetni učitelj, izostanek do treh dni razrednik, daljši izostanek pa po posvetovanju z razrednikom ravnatelj šole. Neopravičeno izostajanje se kaznuje.

Učenje in ocenjevanje. Učenci morajo biti pripravljeni vsak dan za vse predmete po urniku. Če je učenec iz utemeljenega razloga nepriljubljen, se sme opravičiti. O datumih šolskih nalog morajo biti učenci obveščeni vsaj tri dni prej. Tedensko pišejo učenci lahko največ tri šolske naloge, dnevno največ po eno. Po dnevu, ko ni pouka, ni dovoljeno dati učenecem šolskih nalog. Učenci smejo prositi učitelja za pojasnilo in izražati svoja mnenja v zvezi z obravnavano učno snovjo. Učitelji so jim dolžni dati primerna pojasnila.

Vrste pohval in nagrad: 1. pohvala ravnatelja, 2. pohvala učiteljskega zbora, 3. pohvala

Pravočasno se mol no repico

V tem mesecu bomo posejali oljno repico, da bomo imeli prihodnjo pomlad dober pridelek. Oljna repica se je pri nas zelo udomačila, saj za njo lahko pridelamo še krompir, razne krmilne rastline, ajdo, peso in podobno ter zaradi tega res da največ izmed vseh pridelkov. Krompir, ki ga pridelamo za oljno repico, ni slabši od onega, ki je bil posajen spomlad, temveč nasprotno, dosega večji donos, razen tega je ta krompir odporen za vse bolezni in najboljše za seme. Krompir da torej polni pridelek, repica pa je torej še povrh.

Letošnje leto je bilo v Sloveniji posejano predvsem na državnih posestvih seme oljne repice, ki smo ga uvozili iz Nemčije. To seme je dobro obrodilo, saj je bil donos približno 1500 do 1800 kg. Ta posestva so bila zelo zadovoljna s to kulturo (Rakičan in Beltinci), ter setev in pridelovanje tega semena priporočajo.

Prihodnje leto bo odkupna cena oljne repice 39 din za kg, kot je objavil Zvezni izvršni svet.

Nemško seme za oljno repico, ki je bilo preizkušeno in razmnoženo pri nas, vam lahko dobavi **Oljarna Ljubljana**, od katere naj zahtevajo to seme vaše kmetijske zadruge. Naročila pa je poslati takoj, da bo setev lahko brez zadržkov.

organov ljudske oblasti. Odlisne dijakke lahko nagradijo tudi delovni kolektivi in družbene organizacije.

Kaznovanje dijakov. Zaradi prekrškov izreka šolska oblast naslednje kazni: 1. ukor razrednika, 2. ukor razrednega učiteljskega zbora, 3. ukor ravnatelja, 4. ukor celotnega učiteljskega zbora, 5. izključitev do konca tekočega ali do konca naslednjega šolskega leta s pravico ali brez pravice do opravljanja privatnega izpita, 6. trajna izključitev z zavoda. Ukori razrednika velja do konca polletja, drugi ukori pa do konca šolskega leta. Vsaka kazen se lahko iz utemeljenega razloga zmanjša ali črta. Telesne strahotline kazni so zabranjene. Pravilnik predvideva tudi, izključitve šolobveznih dijakov, če ti kljub vzgojnim ukrepom šole negativno vplivajo na šolsko. Takega dijaka pošlje SPK OLO na ustrezen vzgojni zavod. Učencu, ki ima na koncu leta v vedenju nezadovoljivo oceno, lahko učiteljski zbor prepove

vpis na zavod za naslednje šolsko leto.

Od drugih določb naj ome-nimo še naslednje: Mladostnim učencem, ki stanejo pri starših in so zaradi slabih družinskih razmer moralno in zdravstveno ogroženi, sta dolžna pomagati s pomočjo pristojnih organizacij šolski odbor in Društvo prijateljev mladine.

Učenci smejo ustanavljati svoja društva, krožke in so lahko vključeni v družbene organizacije. Ustanovitev društva ali krožka potrdi ravnatelj po prijavi ustanoviteljev oziroma po morebitnih pravilih. Ponorejanje dijaških knjižic, šolskih spricval in drugih šolskih dokumentov se kaznuje po teh pravilih in po zakonu.

Novi pravilnik o dolžnostih in pravicah dijakov naj prispeva k ustvarjanju tovariškega vzdušja, razvijanju demokratičnih odnosov, kolektivne odgovornosti in zavestne discipline na naših srednjih šolah.

O čem se največ diskutira?

— Da bi bili gostinski obrati, ki kuhajo za abonente, prosti vseh obveznosti napram družbi in da bi edino dobiček obratov pripadal družbi. To bi znatno pocenilo hrano abonentov.

— Da bi se povišale plače nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev, ki so izpod povprečja, ker sedanje plače komaj krijejo njihove najnujnejše izdatke prehrane.

— Da bi glede na možnosti delavcev in kmetov za dosegajo trošniških kreditov bili dani ti tudi osebni zasebni poklic kot a. pr. obrtnikom, ker je tudi pri teh mogoče odrediti primerni kriterij kreditne sposobnosti.

— Da bi se odkupne cene za krompir regulirale po ponudbi in povpraševanju, pri čemer pa bi morali vsekakor upoštevati proizvodne stroške in doseči njihovo kritje. Krompir različne kvalitete in sort naj bi tudi imel različno ceno. Glede na obilnejši pridelek bi bilo treba pogledati za kupci krompirja tudi v inozemstvu.

— Da bi formirali občine (komune) s takimi gospodarskimi funkcijami, da se bo lahko uspešno in hitro razvijalo in usmerjalo naše gospodarstvo, da bo zagotovljena podpora razvijanju družbenega upravljanja in ljudski iniciativi na vseh področjih družbenega življenja.

— Da bi posebna komisija, ki bi jo bilo treba ustanoviti pri LOMO Ptuj pregledala vse se-

daj vložene prošnje za stanovanja in da bi predlagala kriterij za reševanje teh prošenj (vrstni red, časovni red, nujsnost).

— Da bi obrtni mojstri, ki kvaliteto vzgajajo vajence, imeli možnost ekonomske stimulacije, medtem ko bi naj na drugi strani vzeli pravico do vajencev tistim obrtnim mojstrom, ki vajence sistematično slabo vzgajajo.

— Da bi mogla n. III. okrajni gospodarski razstavi v Ptuj razstavljati vsa podjetja iz ptujskega okraja ne glede na to, ali imajo razprodano proizvodnjo ali ne, ker je dolžnost vseh podjetij, da sodelujejo, kadar se prikazuje proizvodnja v ptujskem okraju.

PTUJČANI!
Razobesite zastave okrasite izlože in okna, očistite pločnike in dvorišča, da bo ves Ptuj res prazničen in v bljuden gostitelj obiskovalcev naše razstave.

Razstajni odbor

Dežurna trgovina v soboto, 4. septembra 1954, v Ptuj trg. podjetje IZBIRA — poslovalnica „Jelen“

PTUJ, LACKOVA ULICA

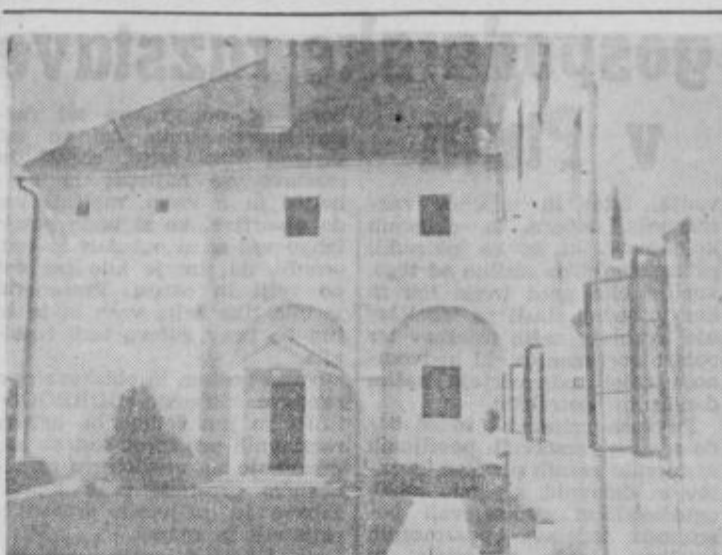
Pri vseh potrebah v gospodinjstvu se vedno spomnite na našo poslovalnico „JELEN“, kjer Vas bomo vedno prijazno sprejeli in Vam postregli v Vaše vsestransko zadovoljstvo.

Prenočišča ob razstavi

Vljudno naprošamo vse Ptujčane, naj prijavijo razpoložljive postelje (prenočišča) za čas III. okrajne gospodarske razstave. — Prijave sprejema Informacijska pisarna, Mladika, soba št. 5. Plačilo za prenočišča po dogovoru v Informac. pisarni.

DVA MILJONA DIN ZA VZGOJO TOPOLOVH NASADOV IN DRUGO DEJAVNOST

Uprava za gozdarstvo LRS je odobrila OLO Ptuj za 1954 iz republiškega gozdnega sklada za vzgojo topolovih nasadov 1 milijon dinarjev in za ostale gozdarske dejavnosti 1 milijon din, pri čemer so že vštete dotacije, ki so bile doslej odobrene in morebiti že nakazane.

Ob ogledu muzeja obiščite tudi študijsko knjižnico v Ptuj

Zaščita fazanov iz vurberške fazanerije

Lovska zveza LRS v Ljubljani je predlagala OLO Ptuj arondacijo gojitvenega lovišča »Grmada« Vurberk, ki bi se naj začelo tako, da bi se priključilo temu lovišču področje KO Zlatolšče in Starše, ki leži med cesto Ptuj—Maribor in Dravo.

Po zatrevanju Lovske zveze gre za lovsko interese vse Slovenije, ker vzdržuje Lovska zveza v gojitvenem lovišču Grmada fazanerijo in goji fazane za vso Slovenijo. Ta fazanerija leži v neposredni bližini levega brega Drave, s katerega preletavajo zlasti mladi fazani na omenjeno področje na desni strani Drave in obstaja nevarnost obstranitve. Na priključnem področju ne bo lova na zaščiten divjad. Namen pred-

Poziv upravičencem do otroških dodatkov

Zvezni Izvršni svet je izdal »Odkol o potrditvi o premoženjskem stanju upravičencev do otroškega dodatka«. Uradni list FLRJ št. 29-1954. Po tem odkolu so vsi upravičenci do stalnih dodatkov za otroke, ki prejemajo zaradi dohodnine od kmetijskega posestva znižane dodatke,

dolžni predložiti do dne 1. oktobra 1954 pristojnim okrajnim zavodom za socialno zavarovanje POTRDILO O DOHODNINI OD KMETIJSKEGA POSESTVA ZA LETO 1954, ter še nekatere druge podatke.

Obrazce potrdil bodo od začetka septembra t. l. prodajale občine in Uprave za dohodke na okrajnih ljudskih odbori. Obrazce je treba predložiti najpogre v potrditev občinskemu ljudskemu odboru, nato pa upravi za dohodke pri okrajnem ljudskem odboru. Če ima upravičenec obdavčene dohodke v več okrajih, je treba predložiti potrdila o dohodkih in davku iz vseh teh okrajev.

Za zaposlene upravičence preskrbijo potrdila v prvi vrsti delodajalci kolektivna. Upravičenec, ki so uživali pokojnine ali invalidnine, si preskrbijo potrdila sami, kolikor bi to ne storilo Društvo upokojevcov kolektivno.

Izpolnjena potrdila predložijo ZA ZAPOSLENE UPRAVIČENCE DELODAJALCI okrajnim zavodom za socialno zavarovanje oziroma njihovim podružnicam in izpostavam po razporedi, ki ga določijo ti zavodi. UŽIVALCI POKOJNINE IN INVALIDNINE po zakonu o socialnem zavarovanju predložijo SAMI potrdila okrajnim zavodom za socialno zavarovanje. UŽIVALCI INVALIDNINE po zakonu o vojaških vojnih invalidih, ki prejemajo otroški dodatek pri invalidnosti, predložijo potrdila okrajnim (mestnim) tajništvo za zdravstvo in socialno politiko.

Upravičencem, ki bi do 1. oktobra t. l. ne predložili predpisanih potrdil, bo IZPLAVEVANJE DODATKOV USTAVEJENO, dokler ne predložijo novih potrdil.

Pojasnila dajejo okrajni zavodi za socialno zavarovanje in Zavod za socialno zavarovanje LR Slovenije.

Zavod za socialno zavarovanje LR Slovenije.

Krjige za naše kmete

Brez dvoma knjiga mnogo teže prodira na vas, kakor pa med delavce in delovno inteligenco, toda zaradi tega ne smemo in ne moremo trditi, da med kmetijskimi proizvajalci sploh ni zanimanja za lepe in poučne knjige. Obratno, če kdo, potem ravno kmečko ljudstvo danes prav živo čuti, da je njegov način proizvodnje zelo zaostal in nerentabilen in da mu je poleg objavljenih investicijskih kreditov, traktorjev, kmetijskih strojev in železa potrebno še marsikaj za naprednejšo kmetijsko proizvodnjo. In med temi ni na zadnjem mestu knjiga.

Kmetje danes resnično žele dobrih knjig, ki so blizu njihovim prečim življenjskim in proizvodnim vprašanjem. Zelo si žele zlasti dobrih in poučnih knjig, iz katerih bi lahko črpali koristne napotke za zboljšanje svoje proizvodnje ter imeli tako od njih neposredne koristi.

Ali obstajajo pri nas take knjige? Zadržana založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani je v nekaj letih svojega delovanja izdala prav lepo število kmetijskih strokovnih knjig za potrebe naše vasi. Mnoge med njimi so že razprodane, še več pa je — žal — takih, ki so obtelele na knjižniških policah skladišč ter niso našle poti v roke kmečkih bralcev katerim so bile namenjene.

Kje so vzroki? Brez dvoma je glavna krivda v pomanjkljivi propagandi za knjige na vasi. Premalo ali skoraj nič ni bilo sestankov, predavanj, občini zborov in drugih primernih prireditelj, ki bi bile izkoriščene tudi za propagando knjig na vasi. Zlasti je bilo na vasi premalo ali skoraj nič knjižnih razstav ob raznih kmetijskih in zadrugah ter drugih primernih prireditvah in razstavah. Tudi podeželske knjižarne in zadrugne trgovine so doslej mnogo premalo storile v tem oziru.

Naš kmet ni — ali vsaj pretežno ni — navajen, da sam išče in brska za knjigami. Tu rabi pomoč, saj prav rad kupi knjigo, ko jo vidi in ko mu nekdo, ki ga ceni kot ugodnega in pametnega človeka, priporoči knjigo in kratko pojasni njeno vsebino. Razumljivo je, da pri tem ne smejo ostati brezbržni ob strani niti kmetijski strokovnjaki, niti vaški učitelji in solah nihče, ki mu je napredek naše vasi res pri srcu.

Kolikor več knjig bo prišlo na vas, tem manj bo zaostalosti na vasi. Uspeh v propagandi in širjenju knjig na vasi pa je brez dvoma odvisen od vtrajnosti in iznajdljivosti pri tem delu.

Ali je res na svetu preveč vina?

Psihologi, ekonomisti in vsi ostali proučevalci ljudske prirode se bavijo z vprašanjem, zakaj se potroši v svetu vedno manj vina zlasti pa v državah, kjer se ga največ pridelava.

Proučevanje tega vprašanja v organizaciji Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo je pokazalo, da bo n. pr. imela Francija okrog 17 milijonov hektolitrov vina iz nove trgatve letine 1953/54, ki jih ne bo mogla porabiti niti prodati, medtem ko bo v Španiji verjetno ostalo okrog 7 milijonov hektolitrov vina nepotrebnih še iz lanskoletnega pridelka. Pridelke vina v Italiji se vedno bolj približuje predvojnemu nivoju.

Problem, ki nastaja v zvezi s pridelkom vina in z možnostmi domače potrošnje in izvoza, nima na izbiro veliko rešitev. Kaže, da pomeni najboljši rešitev prilagojevanje proizvodnje potrebam in stimuliranje večje potrošnje v državah, ki imajo največji pridelek vina. Na drugi strani pa se vidi, da je v mednarodni trgovini bore malo izglede za plasiranje vina. To potrjujejo ugotovitve, da izvažajo iz Francije in Italije manj kot 3% pridelanega vina, iz Španije, Avstralije in Južne Afrike pa manj kot 6% in iz Portugalske manj kot 12%.

Proučevanje problema proizvodnje vina je med drugim pokazalo, da dosega svetovna proizvodnja vina glede na povprečje iz let 1951—1953 predvojni nivo — s pridelkom 19,5 milijonov ton letno. Pridelke vina v Italiji in Portugalski je prekoračil predvojni nivo, le v Franciji, Španiji in v francoski Severni Afriki glede na povprečje iz let 1948—1953 predvojnega nivoja ni dosegel. Izven Evrope se kaže viden porast pridelka vina tudi v Severni in Južni Ameriki, v Avstraliji in Južni Afriki.

ZAKAJ JE VEDNO MANJŠA POTROŠNJA VIN?

Ugotovitve glede zmanjšanja potrošnje vin v državah kjer se pridelava največ vina v zadnjih 30 letih, prisojajo med drugim največji pomen industrializaciji držav in strukturnim spremembam v družbenem življenju.

Vedno večja motorizacija in vedno večji krog športnikov, vedno večja proizvodnja brezalkoholnih pijač, sadnih sokov in marmelad vpliva na razmero manjšo potrošnjo vin v mestih kot na podeželju, kar tudi potrjuje, da se vedno bolj opazja prehajanje s podeželskega na mestni način življenja.

Podatki o proizvodnji vin pa tudi izkazujejo, da se pridelava največ običajnih vin, ki ne pridejo v poštev za izvoz in jih popijejo pridelovalci sami. Pri kvalitativnih vinih pa ni mogoče mlno dejstva, da njihovo prodajo otežujejo razne tarife in davek pa tudi sprememba okusa od sladkih vin na okus suhega grozdja.

V ČEM REŠITEV IZ TEGA POLOŽAJA?

Glede na številne predloge, ki jih stavljajo proizvajalci vin gospodarskim forumom, se v svetu resno bavijo z vprašanjem, kako podpreti zanimanje, vinogradnikov za večjo proizvodnjo vin in kako omogočiti večjo prodajo.

To vprašanje rešujejo po svetu dokaj različno. Španiji je n. pr. med drugim vino zaračunano v restavracijah in gostilnah v jedilniku pri festivalih. Švicarji so lansko leto decembra izdali posebno uredbi, ki se nanaša na pospeševanje vinogradništva in na prodajo vin. Za to uredbi je bilo povsod v svetu kjer pridelujejo vino, precej za-

nimanja. Z njo so Švicarji razdelili zemljo na tri področja, in sicer na a) področje, ki je primerno za vinogradništvo, na b) področje, ki je manj primerno za vinogradništvo oziroma, kjer se vinska trta goji že iz tradicije in na c) ostala področja. V smislu te uredbe ne more dobiti državne subvencije ali kredita, kdor hoče saditi vinsko trto izven področja a) in b). To dobivajo vinogradniki za obnovo vinogradov, ki pridelujejo namizno grozdje in grozdje za izdelavo sadnih sokov. Začetni z letom 1962 bodo vinogradniki, ki gojijo vinsko trto v področju c) ali ki jo gojijo v področju a) in b) pa se ne pokoravajo določilom uredb o vinogradništvu, izključeni od vseh državnih ugodnosti, ki so namenjene kot pomoč vinogradnikom.

KAKO JE Z VINOM NA MEDNARODNEM TRŽIŠČU?

V povojni mednarodni trgovini z vinom se opazja povečan uvoz v francoske kolonije, predvsem v Zapadno in ekvatorialno Afriko in v združene države Kambodže, Laos in Vietnam. Glavna tržišča za vino so države Zapadne Evrope, na katere odpade več kot 85% količin uvoženega vina. Nemčija, Švica, Belgija in Švedska so znatno povečale svoj uvoz nad predvojni povprečje, medtem sta Anglija in Nizozemska uvoz bistveno zmanjšali. V zadnjih letih je še najresnejši uvoznik Severna Amerika, ki še daje nekaj upanja na povečanje uvoza.

KOLIKO VINA SPIJE POSAMEZNIK?

V tem stoletju je prišlo v letih med 1941 do 1945 najmanj vina na osebo v Franciji in Italiji. Povprečna količina na pre-

bivalca se je znižala na 87 litrov, medtem je znašala v letih 1936—40 celih 152 litrov. Do 1952. leta je povprečje zopet naraslo na 138 litrov, ki pa še vseno zaostaja za povprečno domačo potrošnjo 163,4 litrov vina na prebivalca v letih 1931—1935. V letih 1941 do 1945 je bila tudi v Italiji najnižja potrošnja vina, in sicer povprečno 74,8 litra na osebo. Razlike v potrošnji med leti 1936—40 in po vojni niso tako velike kot v Franciji. (Francija 152 litrov, Italija 87 litrov). Do 1952. leta je v Italiji potrošnja narasla po osebi na povprečno 95,3 litrov, kar pomeni povečanje skoraj 5 litrov iznad povprečne potrošnje v letih 1931—35, ki je znašala 90,5 litrov na osebo.

IN VPLIV PIVA?

Pri primerjanju cen vina in piva ter primerjanju proizvodnih stroškov vinogradništva in poljedelstva se vidi, da so veliko ugodnejši pogoji za pridelovanje ječmena za proizvodnjo piva kakor pa za vinogradništvo in pri tem ni razlike v Franciji, Italiji, ali drugih državah, ki se bavijo z vinogradništvom in poljedelstvom.

Pridelek ječmena spada tedaj v vrsto vplivov na slabši trg vina, čeprav je pridelek ječmena za proizvodnjo piva sedaj še razmeroma majh (Ugotovitve FAO). V Ameriki porabijo n. pr. letno največ 2 milijona ton ječmena za proizvodnjo piva od skupne potrošnje 100 milijonov ton žita. V Veliki Britaniji porabijo od skupne potrošnje 13 do 14 milijonov ton ječmena 1 milijon ton za pivo, v Nemčiji pa 400.000 ton od skupne potrošnje 9 do 10 milijonov ton.

STAIERSKA V BORB

Skala se čakali v zasedi

V gozdu nad Selami in Apačami, kakor 4 km od Kidričevega, je taborilo spomladi 1944 več borcev Lackove čete. To mirno in tiho zavetje je bilo ob lepih toplih pomladnih dnevih kar prijetno in bi vsak borec za trenutek lahko pozabil, da je v neizprosni boju s fašističnim okupatorjem. Po neprespani noči, po dolgem pohodu, po akciji ali hajki se je temu ali onemu v gozdnj tišini le za trenutek zatislilo oko in je v hipu zasnajal o davnih prijetnih doživljajih o svobodi, sreči in mirnem delu na polju, v tovarni, v gozdu in na cvetočih travnikih. Stražarjevo oko je moralo biti vedno budno, bistro in razsodno. Slišati in poznati je moral vsako praskanje, petje ptic in zavijanje psov. Ko je postala glava lažja, ko je bilo v telesu zopet več moči, je bilo treba izrabiti vsako priložnost za čiščenje orožja, osebno urejanje, pripravljanje drv in jestvin ter kuhanje. Skuhati brez dima ni bila lahka stvar. Dolgo se je včasih vlekel dan, ko so partizani čakali na noč, na nočne akcije in pohode. Komaj slišna povelja je bilo treba jasno in točno razumeti, ker ni bilo časa za ponavljanje niti možnosti za glasnejše govorjenje.

Na zvezo v Vrhloho bi morala oditi dva partizana. Javila sta se Skala — Salamun Franc iz Zupetja vasi in Hinko — Vodusek Stefan, kmečka sinova s Ptujškega polja. Ubrala sta tiho stransko pot ob Polskavi in stopala po njej ne sluteci, da se bližata sovražni zasedi pri tre-

tjem mostu pod Ptujsko goro. Dobro skriti zelenec so izza grmovja prežali na žrtvi, ki sta se jim niti slabega sluteč približevali. Ko sta se približala na primerno razdaljo, so počili strelji. Hinko je zaskelelo, vendar je skočil kot srnjak in se ranjen izmaknil, dočim je Skala težko ranjen obležal. Poskušal je vstati si pomagati dalje, vendar ni imel več toliko moči, da bi se pomaknil z mesta, kjer je obležal. Od 1. ure ponoči, ko so počili strelji, do jutra so hitro potekale ure. Ranjenemu Skali je rojilo po glavi, kako priti iz te zagate kako vzeti zelenecem veselje, da niso zaman čakali in prežali. Pobegniti? Kako? Oblival ga je znoj od slabosti in zopet stresala mrzlica od bolečin, saj je imel prestreljeni obe nogi. »Ko bi bili sedaj naši dečki tukaj, bi vam že pokazali, prekleto, golazen zelena. Kaj iščeš tu na naši zemlji?« si je mislil Skala stiskal zobe in junaško prenašal neznosno bolečino. Mislil mu je uhajala vedno znova k skupini v gozd, ki sta jo s Hinkom pravkar zapustila. »In Hinko, kje je? Da ga ne niso dobili, da bi se vsaj on rešil in sporočil tovarišem, kje je in kaj je z njim. Da bi le ostal in se dalje tolkel z zelenici in domačimi izdajalci.«

Preden so Skalo odpeljali z avtom v ptujsko bolnišnico, je radovednost prignala na kraj, kjer je ležal Skala, več ljudi. Po nočnem streljanju so sklepali, da se je moglo v bližini nekaj zgoditi. Nekaj možakar se je znesel nad Skalo — Salamun

Franc iz Zupetja vasi. Zmerjal je ranjenca s »svinjo banditsko, crkni« in skakal po njem s težkimi čevlji. Prizadejal mu je nepopisne bolečine. Kakor se je pozneje zvedelo, je imel Skala prestreljeni obe nogi, udrt žilodrec in črevesje. Slednje je bila težka posledica zhašanja nad njegovim ranjenim telesom.

Ob 9. uri so naložili Skalo na avto in ga odpeljali v ptujsko bolnišnico. Na ranjenega partizana je bil takoj opozorjen dr. Rakuš Fran in NOV naklonjeno strežno osebje. Strojeno je bilo vse, da bi Skala okrevale. Gestapu se je mudilo, zato ni pustila ranjenca pri miru. Hodili so ga zasliševati v bolnico. Poskušali so enkrat, drugič, tretjič. Skala je molčal. Na vprašanja ni odgovarjal. Odklanjal je hrano. Niti imena ni hotel povedati. Bolniški sestri je povedal le to, da je nek domačin skakal po njem ko je težko ranjen ležal na tleh in čakal na svojo rešitev ali konec. Po 14 dneh je Skala v bolnišnici umrl, ne da bi bil spregovoril besedo, ne da bi zaužil grizljaj hrane.

Cas je tekkel, ljudje so govorili o Skali, o njegovem trpljenju in junaštvu, pa tudi o možakarju, ki si ga je še privoščil v najhujši stiski, ki se je spozabil nad ranjenim partizanom.

Ob velikem političnem zborovanju na Ostrožnem se bodo sto tisoč patriotov naše svobodne Slovenije spomnili med drugimi tudi Skale in vseh drugih sinov naše domovine, katerih kri je napajala našo zasužnjeno in končno osvobodeno zemljo.

Zemka.

Nočna akcija v Makolah in napad na kurirsko stanico TV 4

V prvih mesecih 1945 je bilo partizanstvo že tako razširjeno, da se okupatorski vojniki, žandarji, gestapovci in domači izdajalci nikjer niso čutili več varne, in to niti sredi dneva, kaj šele ponoči. Stevilne akcije partizanskih enot so slabile njihovo moralo in moč. Naše ljudstvo se je veselilo skorajšnjega konca vojne, dokončnega izgonu okupatorja, obračuna z izdajalci in ponovnega svobodnega, mirnega življenja.

Bilo je 21. februarja 1945 proti večeru. Polovica partizanske čete se je podala proti Studencem, druga pa v Makole. Po dvehurnem pešačenju je bil Tarzan s partizani v trgu. Najprej je bilo treba izrabiti noč za prekinitev telefonskih zvez s prerezanjem žic, potem pa zasedi položaje oziroma razporediti partizane na svoja mesta. Peščica okupatorjev v Makolah

je bila odrezana od sveta. Obvestilo, da so v trgu partizani, jih je čisto zmedlo in so sklenili, da ne bodo začeli borbe. Zasede so bile razpostavljene proti Studencem, Majšperku in pod cerkvijo blizu okupatorske postojanke. Vsaka zaseda je imela svoj mitraljez.

Tarzan je odšel z nekaj partizani v trgovino in gostilno. Z aretacijo nekega izdajalca ni bilo mnogo opravka, zato so se lahko takoj lotili praznjenja trgovine. Konji in partizani so bili dobro otovorjeni z bogatim plenom za partizansko postojanko. Aretirani je ostal pod stražo pred hišo, ostali pa so odšli dalje v trg. Prijeti bi morali še enega izdajalca, ki pa ga niso našli doma. V načrtu je bila še občina. Tarzan je odšel z nekaj partizani v zasedo pred okupatorsko postojanko. Ker je bilo vse mirno, je bilo treba

ugotoviti, če se sovražnik vendar ne pripravlja za napad. V trgu je bilo sicer mirno, le pes pri okupatorski postojanki je stalno lajal. V zgradbi so prižgali luč in jo takoj zopet ugasnili. Kazalo je, da ne bo spopada.

Strej iz smeri trgovine je odjeknil v noč. Tarzan je takoj pohitel proti trgovini, pripravljen na spopad, ki pa ga ni bilo, pač pa je stražar ustrelil, ki bi zastrašil aretiranca, ki se je na vse kriplje trudil pobegniti. Čeprav ni bil ranjen, je iz strahu padel po tleh. Pomoč straži ni bila potrebna.

Ko je bila tudi akcija na občini končana, je prišla na vrsto še šola. Tam sicer ni bilo okupatorske vojske niti žandarjev, pač pa so bile zanje pripravljene v vseh šolskih sobah postelje, da bi se lahko zopet naselili v šoli. Ker je bila šola zaklenjena, je bilo treba najprej poklicati nemško učiteljico, ki je spala v pritlični sobi. Na klicanje se ni oglasila. Skozi razbito okno so se partizani splazili v šolo in zapovedali učiteljici, naj zapusti šolo in naj pobere svoje stvari, ker bo šola zažgana. Vsa prestrašena je učiteljica odšla iz šole, medtem pa so fantje polili po razredih postelje z bencinom in jih zažgali.

Akcija je trajala do 4. ure zjutraj. Nemci se niso upali ganiti, ampak so mirno čakali dneva, ko so prišli iz hiše in na cesto ter priključili drznost partizanov.

Ob pol sedmi uri so bili zopet vsi partizani v postojanki. Kratkega počitka jim nikdo ni motil. Okrog je bilo vse mirno in tiho, kar je pomenilo le mir pred nevihto... Tarzan si je izbral tri spremljevalce in odšel po Boču v patroljo, ker je bilo vsekakor treba računati z okrepitevijo posadke v trgu in z napadom na partizane. Patrolja se je zvečer vrnila. Napad ni prišel iz pričakovane strani, temveč z druge strani na kurirsko stanico. To je bil že drugi napad v februarju na to stanico, ki je bila v neposredni bližini partizanske čete. Ogenj sovražnikovih mitraljezov in minometalcev je bil tako močan, da je bila hiša z gospodarskim poslopjem, kjer je bila kurirska stanica, takoj v plamenih. Kurirje je ta napad presenetil in niso imeli časa za umik. Vsi so po junaški borbi obležali mrtvi... Med padlimi sta bila tudi Milošič Milan iz Jurovec in Milena Mahorič iz Ptuja. Naslednji dan so zelenici mrtve partizane pripeljali v Makole in jih pokopali v skupnem grobu na koncu pokopališča, kjer so še danes...

Izguba osmih predanih mladih patriotov je močno prizadela Makole in vso okolico, toliko bolj pa je narasel bojni duh preživelih partizanov, ki so obljubili svojim mrtvim tovarišem, da ne bodo odnehali, dokler ne bo vsak naš kosček zemlje svoboden. Obljubo so izpolnili, saj je res kmalu na osvobodeno zemljo zasijalo svobodno sonce.

K. V.

Svojcem padlih v NOB

Ker bosta Oskr. zveza borcev in Mestni muzej v Ptuj 3. oktobra t. l. razširila oddelke narodnoosvobodilne borbe — imata v načrtu, posvetiti padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega terorja po jetih in taborišjih iz ptujškega okraja del razstave — se obračata na svojece vseh žrtv za svobodo, da oddajo v pisarni Mestnega muzeja v Ptuj njih fotografije z glavnimi življenjskimi podatki do 31. avgusta!

Z enotnimi fotografijami in kratkimi življenjskimi podatki bosta muzej in ZB postavila v narodnoosvobodilni zbirki vsem padlim zaslužen in trajen spomenik, zato naj ne bo svojca za svobodo umrlega sorodnika, ki bi ne poiskal fotografije, katera je lahko tudi skupinska, in jo oddal muzeju. Po prefotografiranju bo uprava slike svojcem vrnila, na željo tudi povečane.

Klasicizem in romantika na Slovenskem

V razstavnih prostorih Narodne galerije je še vedno odprta velika zgodovinska razstava »Klasicizem in romantika na Slovenskem«. Razstava je zbrala slike, risbe in grafične liste slovenskih umetnikov iz dobe približno 1800—1870. Klasicizem predstavlja tudi izven Slovenije znana umetnika Fr. Kavčič in L. Janša z oljnimi slikami, risbami in bakrorezi. Med razstavljenimi umetninami so tudi Langusovi, Tomlinčevi in Strojovi portreti znamenitih osebnosti iz dobe slovenskega narodnega preporoda, med njimi Prešerna, Copsa, Vraza, dr. Chrobatha z ženo, Luize Pesjakove, župana Ambroža, Primčeve Julije in tako dalje. Med slikami jih je več, ki doslej sploh še javno niso bile razstavljene. Zanimive so tudi pokrajinske slike A. Karingerja, posebno pa gorske panorame našega koroškega rojaka Marka Pernharta.

Razstava, ki predstavlja skrbno izbran prerez klasičističnega in romantičnega umetniškega ustvarjanja pri Slovencih, je torej zanimiva tudi s kulturno-zgodovinskega stališča. Obisk te zares reprezentativne in poučne historične razstave je zelo

primeren za srednješolsko mladino.

Da bi si dijaki ljubljanskih in drugih srednjih šol lahko ogledali razstavo, jo je uprava Narodne galerije podaljšala, tako da se bo razstava zaprla dne 20. septembra. S tem bo omogočeno tudi dijakom, da obiščejo to zanimivo prireditve.

Na željo preskrbi Narodna galerija tudi strokovno vodstvo. — Obrnite se vsaj dan prej pisмено na upravo Narodne galerije, Prežihova 1, ali pa ustno oz. po telefonu šte. 21-765 ali 21-570.

Za dijake znaša skupinska vstopnina 5 din za posameznika.

Naročnikom!

Zaostankarje prosimo, da nam končno poravnajo zaostalo naročnino, ker hočemo redno izpolnjevati naše obveznosti do Mariborske tiskarne, ki nam opravlja tiskarske usluge.

Naročnikom iz Ptuj, ki so že vnaprej poravnali naročnino našemu inkasantu, se za uvidnost lepo zahvaljujemo.

UPRAVA

Kaj delajo naši štabi za Ostrožno?

- Zbirajo še prijave za udeležbo. Priglašajo se udeleženci, ki bodo potovali na Ostrožno z vlaki, kolesi, motorji in avtomobili.
- Pripravljajo material za postavitev slavlolikov in mlajev, koder bodo vozili vlaki in ostala prevozna sredstva.
- Obiskujejo družine in agitarajo za udeležbo na Ostrožnem, kjer se člani družine še niso prijavili.
- Zbirajo prijave kmečkih vozil in vpreg za dovoz udeležencev do najbližjih železniških postaj.
- Prodajajo značke za Ostrožno.
- Dogovarjajo se z vaškimi godbami in pevskimi zbori, da bi skupno odšli na Ostrožno in da bi spotoma »rekli« več domačih.
- Zbirajo prijave borcev NOV iz štajerskih brigad in dajejo predloge za odlikovanja borcev Okrajnemu odboru ZB NOV Ptuj.

ALI SI SE ŽE PRIJAVIL ZA OSTROŽNO? NE ODLAŠAJ, PRI VOZNI BO 75 ODS. PUPUST!

J. Domanjko:

Na poti v Francijo

ob 27. SAT ESPERANTSK EM KONGRESU v Nancyju

V četrtek, 29. julija zjutraj, smo v Ljubljani težko pričakovali ekspresni vlak in z njim esperantiste iz Zagreba in jih tudi dočakali. Bilo jih je 30 iz Hrvatske, Bosne in Srbije. Njihova družba se je povečala za nas 5 Slovencev, ki smo se jim pridružili. Ob 10. uri smo odpotovali.

Potovanje je bilo prijetno. Sopotniki iz naše družbe, ki so prvič potovali po tej progi: Slovenije, so občudovali lepote Gorénjske in jih ni motilo to, da so nam spotoma pregledovali potne listine. Vse je bilo v redu. Iz Jesenic je zdrvel brucek skozi predor in kmalu smo bili na ozemlju sosedne republike Avstrije. Vožnja po Koroški in Solnograški je bila zelo zanimiva. Z gorskih velikano se je svetilikal sneg in škoda, da je lep razgled motil dež. Ob 17.30 smo obitali na obmejni postaji v Salzburgu, ki je bila okrašana z zastavami vseh držav (Esterlele). Kontrolni organi so hitro opravili svoj posel in že je brucek drvel dalje

po Nemčiji. Ob 20. uri smo prispej v München, kjer smo izstopili. Sprejeli so nas esperantisti, ki so nam že pripravili brezplačno prenočišče v Sindikalnem domu. Naslednji dan so nam razkazali nekatere važnejše zanimivosti mesta z 1 milijon 200.000 prebivalci in 300.000 avtomobilov. Neonska razsvetljava vseh mogočih barv, različno aranžirane izložbe, velik promet in drugo nam je dokazovalo, da smo resnično v velikem mestu. Občudovali smo številne novogradnje pa tudi ruševine iz zadnje vojne. S cerkvenega stolpa (Sv. Peter) smo gledali ob 11. uri ples figur na stolpu mestne hiše, ki so ostale iz spominov na kužo iz 14. stoletja. Skoraj naravno velike figure plemičev se zavrtje vsak dan ob 11. uri. Z velikim zanimanjem smo si ogledovali tudi veliko tiskarno Münchenskega dnevnika, ki natisne dnevno 250.000 izvodov lista in tudi druge publikacije na najmodnejših strojih in porabi mesečno 900.000 ton papirja. V tej je, kot da smo v Parizu, ki je

tiskarni je zaposlenih 1700 uslužbencev s povprečno 240 DM zaslužka tedensko. Kot navadno ob takih priložnostih tudi slikanje ni izostalo. Prijazna esperantistka nam je tedaj zamenjala denar, ki ga je bilo kaj lahko zapravljati. Za 1 DM smo plačali 130 din. V dvorani Sindikalnega doma smo še malo pokramljali. Casa ni bilo veliko, ker je bilo treba odhiteti na postajo in ob 19.05 potovati dalje. Poslovili smo se od spremstva in odbrzeli dalje proti zapadu. Nekaj časa smo še mogli opazovati pokrajino, potem pa so nam krajšale čas briče lučke ob progi ležečih krajev in mest, ki smo jih naglo puščali za seboj. Augsburg — Ulm — Stuttgart... Nekaj potnikov je debatiralo, ostali pa so mežljali ali celo spali. Ko smo se bližali nemškemu obmejnemu mestu Kehl, je bilo v vagonu živahnije, saj je celo zadnodela esperantista pesem. Ponočitev kontrolne procedure ni bila nadležna. Kontrolni organi so nas vprašali po nemški valuti. Odgovorili smo jim z našo blizovko, ki se je preveč ne hranilo. Vlak preko Rena v Strassburg in dalje proti Nancyju, kamor smo potovali, se je ustavil ob 4. uri zjutraj.

Ves vrvež po glavnem mestu Lorenske pokrajine Nancyju s 120.000 prebivalci, nas je do kraja zdramil in zdelo se nam

bil sicer od nas samo 300 km. Kmalu po sprejemu smo lahko odšli v dodeljena nam stanovanja v univerzitetni četrti, v Studentskem domu univerze, v 6 nadstropni zgradbi s 678 sobami s krasnim razgledom po vsej okolici.

Zvečer, 31. julija 1954, se nas je zbralo v veliki dvorani Koncertnega doma nad 500 udeležencev kongresa iz 21 držav. Lepo je bilo pogledati na to pisano množico delegatov obeh spolov iz vseh strani sveta, iz različnih stanov, družbenih sistemov, jezikov in noč s skupno željo in smotrom, utreti pot esperantu, jeziku mednarodnega sporazumevanja, miru in sodelovanja...

Naslednji dan je bilo francosko časopisje polno slik in besedila o otvoritvi 27 SAT kongresa, ki je začel ta dan in prenehal z delom s sprejemom pri predsedniku občine in pogostitvijo. Preostali del dnevnega časa je bil namenjen ogledu mesta.

Sledečega dne je bila prva delovna seja ter seje raznih sekcij. Jugoslovanski esperantisti smo se udeležili seje sindikatov in na njej razložili naše predloge, kako bi bilo najlažje priti do tečnega sodelovanja med delavskimi esperantisti in doseči postavljeni smoter.

V torek, 3. avgusta, so odšli večje in manjše skupine na

izlete v razne kraje. Odločil sem se za skupino, ki je odšla na ogled velikega skladišča največje zadrage v Franciji, ki ima v Lorenski pokrajini 150 prodajaln. Videj smo, kako se tam pakira vsakovrstno blago s pomočjo modernih strojev in naprav in pripravila za odpremo. Pokazali so nam napravo, ki napolni v eni uri 50.000 steklenice vina, nakopitih v gorj zabojev. Delo se odvija po tekočem traku. Zelo zanimive so velike, moderne pekarnice za kruh in drobnopivo. V tem velikem obratu je okrog 1700 delavcev in nameščenecv z najnižjo plačo 22.000 F-frankov.

V sredo, 4. avgusta, smo bili na izletu v dolini reke Meurthe. V pivovarni so nam razkazali pivovarniške naprave in pojasnili način pridelave piva, ki smo ga tudi dobili na poskusnjo. Med drugim smo si ogledali tudi Lorenski Versailles in se končno odpeljali na precej oddaljeno letališče, kjer je center za jadralno letalstvo. Tam nas je pozdravil župan občine. Nazaj grede smo videli moderno urejeno kopalnico pri reki Meurthe, ki je bilo, kakor nam je pojasnil župan, zgrajeno ob pomoči prostovoljnega dela delavcev velike železarne. Ganjen je bil, ko je v kurtu zadonela v esperantščini pesem: »Bratje le k soncu, svobodi...« Tukaj se nam je pridružil skupno otrok, ki je sodelovala na tem

kongresu in je prišla iz Toula, pa tudi druge skupine. Komaj ob 21. uri se je vrnilo v Nancy 7 velikih avtobusov z delavskimi esperantisti. Po večerji so nekateri odšli na predavanje, ostali pa k počitku, ki nikdar ni začel pred polnočjo. Vsem nam izletnikom je ugajalo odkritje, da so mladi in odrasli prebivalci Francije navajeni na cestah ali z oken mahati gostom v pozdrav.

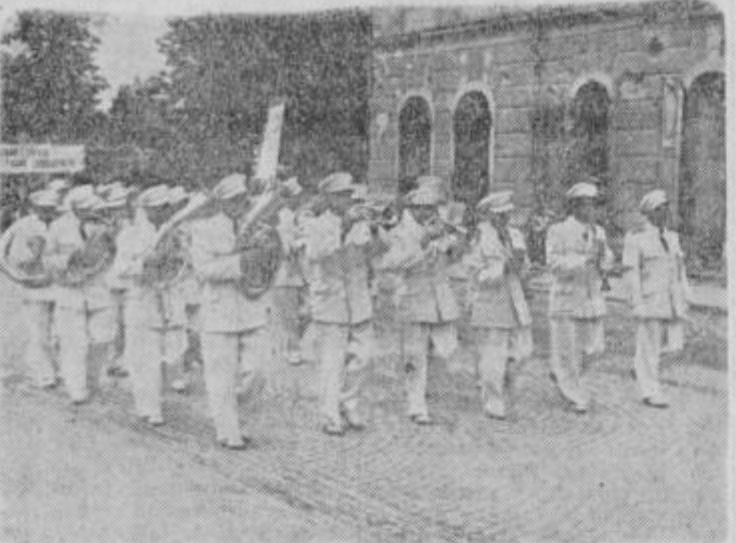
V sredo je bil prav zanimiv ogled novih zgradb delavske občine Tableau, kjer pripravljajo za nad 100 družin nova stanovanja v 4—6 nadstropnih blokih. Družina bo lahko v 40 letih odplačala stanovanje, ki je ocenjeno na 2 milijona frankov. Pri odplačevanju upoštevajo število otrok. Ta občina z 2300 prebivalci ima obširno poslopje za predšolske otroke, ki je najmodrneje opremljeno in je stalo 90 milijonov frankov. Za te otroke je v Vogežih lasten počitniški dom, kjer se za enomesečne počitnice otroka plača 1000 frankov. Tam dograjujejo še deško šolo. V tej občini smo bili gostje prijaznega naprednega socialističnega župana. Ob odhodu smo se mu pristožno zahvalili za prijazen sprejem, ki je končal z zdravicami Jugosloviti in Franciji.

Dolje prihodnjič.

RAZPORED

kulturnih prireditev Okrajnega festivala ljudske prosvete v okviru III. gospodarske razstave

- 4. SEPTEMBER:**
Okrajno gledališče: ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.
- 5. SEPTEMBER:**
Okrajno gledališče: ob 15. uri v gledališču: VESELI VEČER. Ob 17. uri na razstavnem prostoru: koncert godbe na pihala Svoboda Ptuj (dir. Jakob Stučl).
- 15. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: kurentovanje in plesi: nastopi folklorne skupine iz Markovca (vodi Jože Strafela) in koncert godbe na

storu: Koncert godbe na pihala Svoboda Ptuj (dir. Jakob Stučl).

- 6. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: Obrež: Spevoigra NEZAJELENI ZET, tamburaški zbor (vodi I. Haupt). Središče: Pevski koncert (dir. El. Stokl).
- 7. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: Pevski zbor Muretinci (dir. Ciril Kalfol); tamburaška sekcija iz Zagorja (vodi Janez Zupce). Mešani zbor iz Podgorca (dir. Slavko Grajfer). Ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.
- 8. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: Poje pevski zbor iz Ormoža (dir. Jelka Veselič) in tamburaški zbor iz Ormoža.
- 9. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: pevski koncert moškega in mešanega zbora Svoboda Ptuj (dir. Jože

Gregore). Ob 20. uri v gledališču: VESELI VEČER.

- 10. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Starč (dir. Jože Colnarič) in harmonikarji Svoboda Ptuj (vodi Andrej Baša).
- 11. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: nastopi folklorne skupine s Huma »Praznik žetve« (vodi Mimica Pišek) in mladinski tamburaški zbor Svoboda Ptuj (vodi Franc Hribnik).
- 12. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: pojejo združeni moški in mešani zbori s spremljevanjem godbe na pihala (dir. Jože Gregore).
- 13. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: nastopi folklorne skupine Svoboda Ptuj (vodi Fred; Vajsbaher) in godba na pihala iz Središča.
- 14. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: poje moški zbor iz Hajdine in nastopi

- 15. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: nastopi folklorne skupine Svoboda Ptuj (vodi Fred; Vajsbaher) in godba na pihala iz Središča.
- 16. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Gorišnice (dir. Stane Stanič) in folklorne skupine iz Makol (vodi Julij Lončarič).
- 17. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: poje moški zbor Svobode Kidričeve (dir. Branko Rajšter) in koncert godbe na pihala Svobode Kidričeve (dir. Jože Skok).
- 18. SEPTEMBER:**
Na razstavnem prostoru: poje moški in mešani zbor iz Vidma in tamburaški zbor iz Vidma (vodi Maks Vaupotič).
- Vse prireditve na razstavnem prostoru bodo od 17. do 19. ure. Vsak torek, četrtek, sobota in nedeljo nastopata na razstavnem prostoru Marulek in Matjašek s »priškim gučom«.

Cene na ptujskem živilskem trgu

v sredo, 1. septembra 1954

Cebula 25, česen 50 do 60, fižol luščeni 25, fižol stročni 20, krompir 10, paprika 40 do 50, karfiola 40, kumare 10 do 15, kumare za vlaganje 20 do 25, peteršilj 40, pesa rdeča 25, solata endivija 30, solata v glavah 30, špinata 60, zelje v glavah 20, korenček 30 do 40, ohrovt 25 do 30, paradižnik 30 do 40, Ječmen 25, koruza 20, pšenica 30 do 35, oves 25, moka koruzna 30. Maslo surovo 400, zaseka 250. Mleko 20, smetana 100 do 120, siro 40 do 70. Kokoši 250 do 400, piščanci 200 do 400, purani 700. Breskve 50, grozdje 100, hruške 30 do 40, jabolka 20 do 30, slive 15 do 30, ringlo 40. Jajca 15, med 280.

Nesporazum

V ormoški brivnici je bilo pred vojno precej Hrvatov in Slovencev, ki so čakali na vrsto. Med čakanjem so živahno razpravljali o bodoči ormoški sladkorni tovarni in je kazalo, da se ne morejo sporazumeti.

Brivec se je zatopil v delo in ni sledil razgovoru. Eden izmed čakajočih ga je vprašal za mnenje v zvezi s sporom. Možakar ni dolgo pomišljal in je rekel: »Če snem odkrito izraziti svoje mnenje, moram reči, da rajši brijem 10 Hrvatov kot enega Slovence! Navzoče Slovence je to razburilo, da so se začeli jeziti na brivca ter so hoteli vedeti, kako to misli.

»Ej, možakarji,« je odgovoril brivec mirno. »Brijem rajši deset Hrvatov kakor enega Slovence zato, ker mi deset Hrvatov da desetkrat toliko zaslužka kakor en Slovenec!«

Nastal je splošen smeh in debata o sladkorni tovarni se ni več nadaljevala.

Prosim, naj ostane med nami!

Ležanje v ptujski bolnišnici in čakanje na zdravje mi je dalo priložnost opazovanja najbližje okolice. Na zdravniške, medicinske osebje in paciente sem se že navadil in sem jih iz hvaležnosti, da so dobro gledali name, najraje pustil pri miru, pač pa sem postal nehoti pozoren na mizarja nekega ptujkega gradbenega podjetja, ki je v bolnišnici »popravljala« okna in vrata. Nanj sem postal pozoren ravno zato, ker se mi je zdel gledati na zaprto mu delo prilično široko-gruden in je uspehe prejšnjega dne vsakodnevno znova kontroliral. Sam sem začel občudovati okna in vrata in iskati napake, ki bi jih bilo potrebno popraviti.

Začelo se je vsek dan zjutraj. Najprej je prišel »mojster«, odprl vrata, jih parkrat priprl, jih zopet zaprl in potem tuhtal, kaj jim manjka, ali »zevajo« ali pa se »knap« zapirajo. Z vajen-

cem sta se »mučila« dan za dnem, da bi delo bilo v redu opravljeno. Po ugotovitvah, kaj vse bo treba storiti na teh ali onih vratih ali oknu, sta segla po orodju. Vajenec je najprej prinesel lestev, ker je spadal v njuno področje tudi pregled »oberlihtov«. Pri pregledu »fliglov« in »tiristokov« sicer te nista potrebovala. Nato je moral vajenec še po »colstoke«, »hamers«, »šnopars«, »cangle« in vrsto drugih pripomočkov, zlasti pri vratih, kjer sta si morala pomagati z »lajšto«, ali pa, če jima je kje nagajal »šlovverk«. Presneto, še jaz sem se marsičesa naučil pri tem mojstru in bi bilo čudno, če se vajenec ne bi navadil vseh »strokovnih« izrazov, ki jih niti v vajenski šoli ne sliši. Ta dva

sta prišla večkrat gledat ista vrata in okna in je bil tudi postopek skoraj vedno isti, zato ni čudno, če mi je ostalo vse tako v glavi.

Pred nekaj dnevi je bilo delo na veliko začudenje končano. Prišli so novi mojstri, ki so morali to preprekati, kar sta ona dva popravila. Po obrazih sem sklepal, da mizarstvo delo ni bilo zadovoljivo opravljeno.

Ker sem bil dan za dnem bolj zdrav, mi je šlo vedno bolj na živce početje opisanega mojstra in vajenca in končno mi je odleglo, ko sem zvedel, da ju ne bo več, da pride nekdo drugi, ki bo za njima popravil. Seveda smo se pacienti vsemu temu smejali in se spraševali, kako le more podjetje pošiljati v bolnico na delo možakarja, ki ne bo ničesar naučil učenca in še manj naredil bolnici koristi. Najteže je gotovo bolnišnici, ki mora tako »mučenstvo« plačevati kot solidno strokovno delo.

Očka »mojster« naj mi ne zameri, da sem jih tako pridno opazoval, pa tudi ne vajenec, ki sem ga potihoma občudoval, kako vse razume in uboga svojega »učitelja« in obema zagotavljam, da bosta tudi drugod deležna vse pozornosti okolice, če bosta še kje tako »naglo« in »strokovno« opravljala svoje delo. V.L.

Za naše gospodinje

Kako čistimo okna

Snažno stanovanje zahteva, da so čista tudi okna in zrcala. Ko si očistila vsa lesena in kovinska okna, začni s pomivanjem šip. Najprej umij zgornje zunanje, nato zgornje notranje, potem spodnje zunanje in spodnje notranje šipe. Pripravi si mlačno vodo, kateri dodaj malo mila, soli ali spirita in vzemi dve krpi. Potem umij s krpo s šip vse madeže. Stegni se posebno po kotih, da tudi tam odstraniš madeže. Z drugo, suho krpo steklo zbrši, da bo suho in svetlo. Krpa ne sme puščati nitk.

Kadar sije sonce na šipe, jih ne umivaj, ker postanejo motne. Motne šipe postanejo le prosojne, če jih zdrgnemo s lanenim oljem in po nekaj urah izmijemo.

Za čiščenje šip je pripraven tudi časopisni papir. Vlažno šipo drgni z njim, dokler ni čista. Lahko jo očistiš tudi z zmesjo temeljne krede in vode. Zmes namažeš na šipo in jo do čiste

zbršiš. Na enak način čistiš tudi s sidlom. Pri umivanju šip z raznimi sredstvi pazi, da ne pomažeš lesenih delov.

Zrcalo najprej zbrši s suho vodo in zbrši s čisto suho krpo, ki ne pušča vlaken. Če je zrcalo zelo umazano, ga namaži kot navadno šipo z zmesjo temeljne krede in vode ali krede in žganja, nato zbrši, da se lepo svetli. Prav lahko odstraniš razne madeže s krpicco, namočeno v spirit. Pri vseh sredstvih pa pazi, da vlaga ne zaide za zrcalno steklo, ker bi ga pokvarila.

Motna zrcala zdrgni s cunjico, namočeno v vinskem cvetu, naker steklo zdrgni še z usnjem ali mehko krpo.

Ogledalo zelo varuj pred vlago, zato mora biti zrcalno steklo dobro zadelano na spodnji strani s ploščami, ki vlage ne propuščajo.

Ogledalo tudi ne izpostavljaj neposredni sončni svetlobi, ker sicer sčasoma oslepi.

Kako likamo moško obleko

Pred likanjem moramo obleko najprej temeljito očistiti s tem, da jo stepemo in odstranimo madeže ter vsa nesnaga, ki se je nabrala za hlačnim robom in v žepih. Prav tako odstranimo tudi vse znake, ki jih mož navadno nosi na zaviklih jopiča.

Tako pripravljeno obleko položimo na likalno desko, ki smo jo pregnile z debelo volneno odejo. Poleg deske potrebujemo še okroglo blazino, dobro nabasano z žagovino. To blazino podlagamo pod razne okrogline — prsi, rame, rokave itd.

Hlače likamo tako, da spodnji konci hlačnic leže na desni, kjer imamo likalnik. Nikdar ne likamo obeh hlačnic hkrati, temveč vsako posebej. Čim mehkejša je blaga, ki ga likamo, tembolj moramo namočiti krpo, ki jo polagamo pri likanju na blago.

Če je pa blago trdo, tedaj krpo le rahlo zmočimo.

»Kolen« na hlačah niso ravno v okras. Odstranimo jih tako, da posamezno hlačnico dobro zlikamo in sparimo najprej po sprednji strani. Pri tem pazimo, da nam likalnik ne uide čez rob. Nato pa hlačnico položimo kakor je treba, da leži šiv na šivu je dobro polikamo z obeh strani: čez vlažno krpo in zalikamo vzdolžno okrasno gubo.

Kadar se nam blago pod likalnikom zasveti, odstranimo lesk tako, da tisti del obleke parimo skozi močno navlaženo krpo.

Rokavi ne smejo imeti zalikanih gub, temveč morajo ostati lepo okrogli. Rame, ovrtnike

in zavihke pri jopiču likamo z lažjim likalnikom, ali pa z istim, le da manj pritiskamo. Pri tem podložimo debelo, trdo blazino. Na tej blazini likamo tudi srednji del suknjiča ali jopice. Čez zavihke položimo mokro cunjico in jih potlačimo z roko, dokler so še vroči.

Prav tako kot moško obleko zlikamo tudi ženski kostum. Z nekaj vaje si bo lahko vsaka gospodinja prihranila izdatke za likanje pri krojaču.

Nov dom za matere v Ptuj

PIJANCI IN ŽARNICE

Pijanci so podobni električnim žarnicam. Nekateri vzdržijo kratek čas, drugi pa »svetijo« cele noči.

Mamica bi rada spravila sinčka do zgodnjega vstajanja in mu v ta namen nasteje celo vrsto lepih zgledov, med njimi tudi tega: »Zgodnji pič ugame debelega črva.« Sinko na to: »Vidiš mamica, debeli črv bi moral ostati dalje časa v postelji!«

ZAUPANJE

»Ja, Boštjan, kakšnega zanimivega pičla imaš v kletki?«
»Kako se imenuje, res ne vem. Kupil sem ga zato, ker je trgovec rekel, da živi 300 let. Veš, se pa hočem prepričati.«

SAH

Brzopotezni turnir za mesec avgust se je končal z zmago tov. Mirka Toša, ki je kot gost sodeloval in dosegel 6 točk. — Sledijo mu Rudolf, Bohak, Pernat V. s 5 točkami itd.

Objave in oglasi

PROGRAM FILMOV

za mesec september 1954

- Od 3. do 6. septembra 1954:
»Rdeče nebo nad Montano«, ameriški barvni film; tehnik: Filmske novosti 24;
- od 7. do 9. septembra 1954:
»Plačilo za strah«, francoski film; brez tednika;
- od 10. do 13. septembra 1954:
»Trak v luk«, ameriški film; tehnik: Plave tišine;
- od 14. do 16. septembra 1954:
»Rio Escondido«, mehiški film; tehnik: Filmske novosti 30;
- od 17. do 20. septembra 1954:
»Berlinska zgodba«, angleški film; brez tednika;
- od 21. do 23. septembra 1954:
»Banket tihotapevca«, belgijski film; tehnik: Filmske novosti 31;
- od 24. do 27. septembra 1954:
»Vzpon na Mont Everest«, angleški barvni film; tehnik: Zedinjenje nacij v Koreji;

ZAHVALA

Ob ozdravitvi moje težke bolezni, pljučne tuberkuloze, se najlepše zahvaljujem bolnišnici Ormož za vso pomoč, ki sem je bil deležen zlasti s strani ravnatelja tov. dr. Josipa Sušteršiča, ki se je zelo zavzel za mojo ozdravitev in je v tem prizadevanju za vse bolnike pokazal svojo veliko človekoljubnost.

Zahvaljujem se za razumevanje, pomoč in dobro voljo medicinskem in strežnemu osebju, zlasti medicinskim sestram tov. Tončki, tov. Mariji in tov. Jerici, ki so se trudile, da bi bilo živ-

ljenje pacientov v bolnici čim prijetnejše ter zdravljenje čim uspešnejše.

Janez Sluga, Planjasko p. Majšperk

Zahvala

Zahvaljujem se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja ob nenadomestljivi izgubi mojega nepozabnega sina

FRANCA SERDINŠEK

iz Ptuja.

22-letnega ključavničarskega pomočnika Avtokaroserije v Ptuj, ki nas je po težki zavrtni bolezni 23. avgusta t. l. za vedno zapustil.

Istočasno se zahvaljujem za venco in šopke ter številno spremstvo na zadnji poti na Mestno pokopališče v Ptuj, zlasti pa za ganjive poslovilne besede ob odprtem grobu. Zahvala dolgujem tudi pevskeemu zboru »Svoboda« Ptuj za žalostinke in vsem ostalim, ki so mi bili ob tem žalostnem dogodku kakor koli v pomoč.

Neutolajšljiva mati

in ostali sorodniki

Odvetnik FRANJO ALIČ v Ptuj je preselil svojo pisarno s Kvedrova trga 3 v Vošnjakovo ulico 16 (nasproti parka).

VOLNENI PULOVER brez rokavov sem izgubil v nedeljo od Ptuja do Zaborovca. Najditeja prosim, da mi ga proti nagradi vrne. Maroh, trafika, Ptuj.

MOŠKO ČRNO OBLEKO za srednje postavo, malo nošeno, prodam. Ptuj, Jadranska ul. 3.

RADIOAPARAT poceni prodam. Matič Aleksander, Ptuj, Jadranska 12.

SREČNI DOBITNIK srečke števil. 8736, ki je zadel 30.000 dinarjev, naj takoj dvigne dobiček v prodajalni srečk Jugoslovanske loterije, Ptuj, Lackova ulica.

OSEBNI IZKAZNICE na ime Franc Hernja in Ivana Hernja, Pavlovci pri Ormožu, sem izgubil od Ptuja do Ormoža. Poštenega najditeja naprošam, da ju vrne proti nagradi na gornji naslov.

DIJAKINJA 6. razreda gimnazije išče stanovanje pri dobri družini v Ptuj ali okolici. Ostalo po dogovoru. Vprašati v upravi lista.

Prodajam dobro ohranjen, violino. Vprašati v upravi lista.

Prodajam 1,12 ha vinogradi z novo stanovanjsko hišo in stiskalnico v Gruškovcu števil. 3. Možna tudi zamenjava. Vprašati v upravi lista.

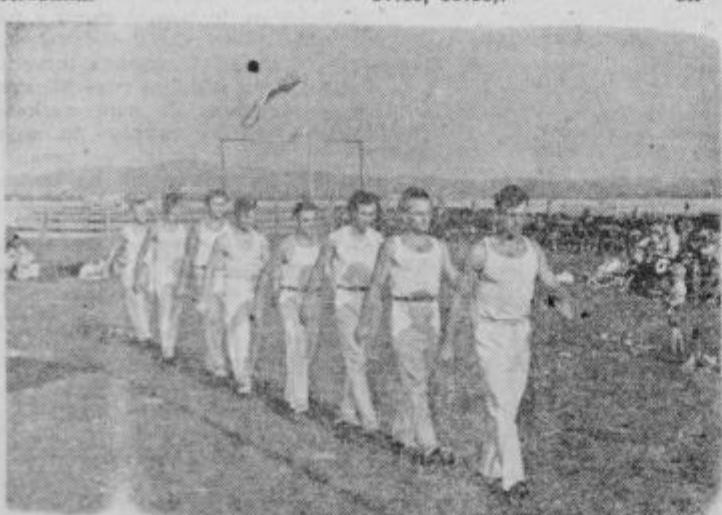
Prodajam vinčarijo (44 a) z gospodarskim poslopjem v Desterniku ob avtomobilski cesti. Naslov v upravi lista.

Mali posestnik išče 2000 din posojila proti vrnitvi ali proti oslužitvi. Ostalo po dogovoru. Vprašati v upravi lista.

PREKLICUJEM nerazpisane besede, ki sem jih izrekel o družini Reber, ter se jim zahvaljujem, da so odstopili od tožbe. — Verdnik Terezija, Mihovci 63.

MODERN, GLOSOV OTROŠKI VOZIČEK namenjen za žensko dvočlono. Vrabi, Ptuj, Mariborska 6.

ŠIVALNI STROJ »Singer«, pogrezljiv, dobro ohranjen, kupim. Posuďte se ceno poslati upravi lista.

»Partizan« Markovci ob nedavnem nastopu